

ROZHLEDNÁŘ

Zpravodaj Klubu přátel rozhleden, o.s. • číslo 15

<http://rozhledny.wz.cz/kpr>

vychází 13. 10. 2010

<http://rozhledny.webzdarma.cz>

Milí přátelé rozhleden,

také letos bylo září a první polovina října velmi bohaté na klubovou činnost. Uskutečnili jsme originální náměty jak „velkých“ setkání (včetně vynikající přednášky pana profesora Nouzy), tak pražských vycházek, jejichž druhou sezónu zakončíme zítra na zbrusu nové parkové vyhlídce v pražské Dubči.

V rubrice „Poznejme se navzájem“ si můžete přečíst zajímavé postřehy jednoho z nejzkušenějších rozhlednářů, Vládi Pohoreckého.

V neposlední řadě si můžeme zaznamenat nový přírůstek do rodiny „horských“ rozhleden, což je pro nás vždy přitažlivý cíl výletů. Jiný cíl je zmapován jako tip na výlet; celoročně otevřená hradní věž představuje špičkovou vyhlídkovou příležitost.

S přáním pěkného počtení

Martin

Z ČINNOSTI KLUBU

24. setkání KPR (pátek 3. 9. 2010) - Věže Frýdlantska

(-hh-) První poprázdňinová akce KPR, konaná výjimečně v pátek, měla velmi komplikované již početí (nejprve původní termín v sobotu 4.9. mohl kolidovat s otevřením Vochlice, pak zase ne, ale zůstalo se již u pátku s možností využít všední den na návštěvu jak radnice, tak školy v Liberci a besedy s prof. Nouzou tamtéž). Bylo tedy již v brzkém jaru rozhodnuto jediným organizátorem celé akce Martinem, že se sejdem v pátek 3. 9. a bude se jednat o dvě lokality – Frýdlant a Liberec.

Ani těhotenství této akce nebylo bezrizikové; tentokrát nás ohrozila velká voda z bleskové povodně právě na Frýdlantsku! Sama jsem byla původně k uskutečnění návštěvy Frýdlantu skeptická, nicméně nakonec se ukázalo, že město se dovedlo s následky povodní vyrovnat, naopak, paní mající službu na rozhledně byly nadšené naší skupinou, neboť již dlouho tam nepřišla ani noha. Jenom si stěžovaly, že každý nakoupí pohlednice rozhledny dole v IC a ony pak těžko něco prodávají. Tak jsme se snažili a udělali službě na rozhledně radost...

Akce byla oficiálně zahájena srazem před frýdlantským zámekem, nicméně skupiny se potkávaly již v buse či

vlak a odehrávaly se obvyklé rozhovory převážně o rozhlednách. Členové jedoucí veřejnou dopravou se dostavili včas, někteří autaři taktéž, nicméně na Pavla jsme bohužel docela dlouho čekali a nakonec se objevil další opozdilec Běda (vpuštěný za skupinou do zámku), nicméně opozdilecům nebyl konec, takže poslednímu z nich – Pepovi – již nezbylo než počkat před zámkem a mávat nám nahoru. Vzal to sportovně. ☺

(V této souvislosti apelujeme zejména u autářů na dochvilnost, budme k ostatním ohleduplní a vytvářejme si dostatečné rezervy pro včasné příjezdy na místa srazů – pozn. autorů.)

Polský průvodce byl velmi ohleduplný, ochotný, měl pochopení o naše zájmy a dokonce jsme bez problémů fotografovali, což uspokojilo všechny. Prošli jsme částí původního hradu, obdivovali všechny zámecké věžičky tentokrát shora a kochali se **výhledem z běžně nepřístupného ochozu zámecké věže**. Výhled byl vynikající, mraky fotogenické na nádherně modré obloze, takže ti, co zůstali doma a šetřili dovolenou, mohou jen závidět. Již začátek akce byl vynikající a to jsme netušili, že to tentokrát vydrží až do konce! Svatému Petrovi srdečně děkujeme...

Z frýdlantského zámku jsme se přesunuli na náměstí, které je shodou okolností nezávisle na srpnové povodni v rekonstrukci; místa na focení překrásné **frýdlantské radnice** jsme tak museli pracně hledat. Chvilku čekání na vpuštění na ochoz jsme s chutí strávili v místním IC v téže budově a ukojili se prozatím četnými razítky, pohlednicemi a jinými suvenýry. Rovněž informačními letáky bylo IC zásobeno výborně. Pak už jsme ve dvou skupinách vystoupali na ochoz radnice a pokochali se zpětným pohledem na zámek, ulice města pod námi a rovněž okolními horami. Ty, kdo nemají zatím v rozhledníku **Frýdlantskou rozhlednu**, tato samozřejmě lákala nejvíce. Potom už byly dány instrukce k veřejné dopravě do Liberce, místo a hodina srazu tam a rozešli jsme se, většinou do místních hospůdek na oběd.

Poté se vytvořila skupina zájemců o nedávno objevený vodojem na místní naučné stezce *Putování za vodou* a samozřejmě u těch, co nebyli na Frýdlantské výšině, i o tu. Vše se nakonec zdařilo zvládnout díky vrchnímu oblíbenci v KPR, dobrému „dědečkovi z pohádky“, který se objevuje v pravý čas a vždy je ochoten pomoci (*Bědo, poznáváš se a sorry za toho dědečka* ☺). Takže jsme společně poobědvali po skupinkách, s Bědou nám chutnalo a vyrazili s ním nejprve na rozhlednu (po dlouhé době zase první návštěvníci – paní byly nadšené a velmi ochotné) a pak k **vodojemu na Supím vrchu** na vyhlídku, kterou jsem nedávno avizovala na Zikyho chatu.

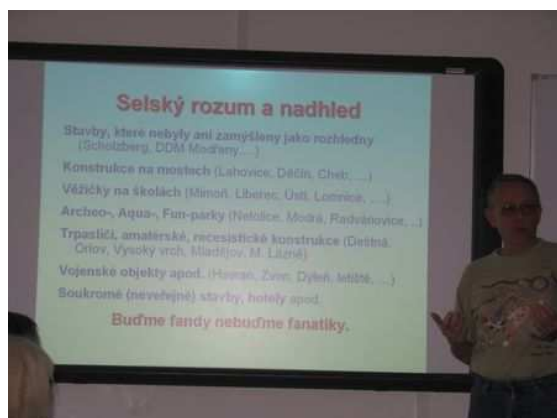

Tato vyhlídka byla vybudována v dubnu 2008. Jedná se o analogii Holého vrchu u Bohdalic a zda to uznat za rozhlednu nechám povolanějším – večer se na přednášce toto diskutovalo právě u zmíněného Holého vrchu. Nicméně výhled z objektu je vynikající, především na zámek (zase z jiného úhlu pohledu) a ukázal se především Hvozd ve známé podobě z Čech s oběma objekty (chata vlevo, věž vpravo), tudíž dohady o tomto kopci viditelném ze zámku, kde chata ani rozhledna dalekohledem nebyly zřejmé, jsou vyřešeny.

(-mš-) Druhé místo srazu se nacházelo ve 20 km vzdáleném krajském městě Liberci, na prostorném dvoře **školy SOŠAG s výraznou věží**. Dobře naladěný pan školník nás již očekával a jakmile dorazila poslední ekipa, vystartovalo se. Čerstvě vytřenou třídu jsme zhamtali jako stádo hrochů; naši stokorunovou omluvu na dálku snad paní uklízečka přijala bez hartusení. Za sponzorský příspěvek děkuju Pavlovi s Alenou! Jasně výhledy do členitého terénu nás na prostorném ochozu přiváděly téměř do extáze. V duchu jsme

se laskali s městem a okolní hornatou krajinou dobrých půl hodiny, spouště fotoaparátů byly v plné permanentci. Panu školníkovi jsme poděkovali za skvělou atmosféru, věnovali mu lahvinku Hradní medoviny a už se těšili na obvyklou třešinku na dortu (tentokrát mimořádně chutném) v podobě přednášky pana profesora Nouzy.

Pan profesor je čestným členem našeho klubu a aktivně sleduje jeho dění. Zvolené téma „Rozhledny s nadhledem“, jímž nás uvítal ve svém hájemství, přišlo v pravý čas. Ačkoliv jsme jinak dobrá parta, občas to zaskřípe - příliš se honíme, moc mluvíme a málo nasloucháme, nebereme ohledy na druhé a známe jedinou správnou definici rozhledny, tu svoji vlastní. Respekt, tolerance a nadhled, a přesto důraz na kvalitu - trpělivé prohlubování a rozšiřování vlastních obzorů, tento etický rozměr prolínal přednáškou. Hovořilo se hodně o nových rozhlednách. Ve vstupním testu „která je na

obrázku“ bychom nikdo neuspěli - byl to příklad beze slov o novodobých rozhlednách málo originálních a vyraživších jako houby po dešti. Poté přišel na řadu další průvodní jev současnosti - nevhodný výběr lokality. Besedovali jsme o důvodech těchto jevů, hledali inspiraci v zahraničí a usilovali o získání potřebného nadhledu a zejména jeho udržení do budoucna, aby nám společný koníček a společná setkávání přinášela co nejvíce radosti.

Závěrem výslovně děkuji vám všem, kteří jste přijeli do Frýdlantu, nehledali důvody „proč nepřijet“, kterých by se našla celá škála počínaje odlehlostí místa a absencí „klasické“ rozhledny přes pracovní den po povodně, a přispěli tak k srdečné uvolněné atmosféře, jež doprovodila originální obsah; věřím, že i díky špičkovému rozhledovému počasí jste si z frýdlantského výběžku odvezli řadu zážitků i zdařilých snímků.

(text: Helena/1. část, Martin/2. část, fotky: Martin, společná: Pavel Zhorný)

Martinova fotoreportáž ke zhlédnutí zde: <http://picasaweb.google.com/102250859090060024081/KPR392010FrydlantLiberec#>

25. setkání KPR (neděle 3. 10. 2010) – Strážišťe u Chomutova

Přesně po měsíci od frýdlantsko-libereckého celostátního setkání následovalo další; v přípravě jsme se prostrídali s Pavlem Gejdošem a výsledkem byla, tentokrát bodová, návštěva „klasické“ nepřístupné rozhledny. Místo: Strážišťe u Chomutova (511 m).

Vrch Strážišťe nad Chomutovem patřil již koncem 19. stol. k oblíbeným výletním místům. Výsledkem tohoto zájmu bylo vybudování dřevěné vyhlídky zvané Gloriet na vrcholovém bodě v r. 1882. Gloriet byl ve svém přízemí obehnán přístřeškem s možností občerstvení. Turisté mohli vystoupat na osmibokou, 8m vysokou rozhlednu.

Když pavilon dne 12. března 1924 vyhořel, rozhodli se městští radní postavit na vrchu hotel s restaurací doplněný kamennou rozhlednou podle plánů chomutovského architekta Kuglera. Přípravy začaly už v roce 1927, stavba byla dokončena 12. prosince 1931. Po 2. sv. válce získal hotel jméno Partyzán. Tento název zůstal dodnes.

Od počátku 90. let minulého stol. měnil hotel s rozhlednou často majitele. Nakonec jej město po neúspěšných pronájmech prodalo v létě 2001 za 3 mil. Kč místnímu podnikateli p. Donátovi, který investoval do rekonstrukce a úprav další 3 mil. Kč. Přístup na rozhlednu byl zakázán, neboť věž začala sloužit jako ubytovací prostory pro hotelové hosty. Dne 23. listopadu 2004 zachvátil celý objekt požár. Jeho následky byly zoufalé - z restaurace zůstaly

pouze obvodové zdi, které byly později zcela odstraněny, věž byla poničena a celý areál byl uzavřen. Majitel se však záhy pustil do nákladné rekonstrukce. Z finančních důvodů bylo znovu-otevření objektu několikrát odloženo.

V současné podobě má horský hotel Partyzán celkem 35 pokojů a kongresový sál. Hlavní dominantu hotelu, dvacetimetrová věž, zůstala po požáru sice zachována, nicméně po rekonstrukci proběhnuvší v letech 2005 – 2010 jsou v ní umístěny hostinské pokoje a v nejvyšším místě pak svatební apartmá, takže věž není návštěvníkům přístupná. Hotel byl opětovně otevřen 1. srpna 2010. Pracovní ruch na Partyzánu ale neustane ani po tomto datu; do roku 2011 zde má vzniknout také wellness

centrum a velké dětské hřiště. Jejich vznik je podmíněný tím, zda se majiteli podaří získat dotace z evropských fondů. Dokončeny také mají být další hotelové pokoje.

Současný majitel hotelu pan Donát nám výjimečně umožnil návštěvu výhledového pokoje (dnes součástí budovaného svatebního apartmá). Celý víkend byl však v Krušných horách pro milovníky výhledů mimořádně nepříznivý - nižší i vyšší polohy byly zahaleny do podzimní mlhy. Mám však subjektivní pocit, že výhledy jsou pouze směrem do pánve, a tím pádem zastupitelné (lepší výhledy skýtají rozhledny na Jeřabině a Vlčí hoře). Osobně je mi více líto zániku originálního rozhledového panoramatu na Komáří vížce.

[text: Martin, s využitím internetových zdrojů, snímky: Martin (1) a Martin Čada (2)]

S KPR po pražských vyhlídkách:

16. vycházka (čtvrtek 9. září) – Věž kostela v Unhošti

Vyhlídkový **ochoz věže farního kostela v Unhošti** (městysi ve směru na Kladno), jehož návštěvu zařídil pan domácí, „Unhošťák“ Zdeněk Hašek, zlákal **11 členů KPR a 3 hosty**. Jeden z členů kvůli menší havárii vozidla k cíli bohužel nedorazil, nahradil jej však člen z nejméně očekávaných, Brňák Jara Klement!

Světě div se, příměstským autobusem zastavujícím téměř na náměstí nedorazil nikdo. Pětice cestujících veřejnou dopravou upřednostnila v odpolední špičce pohodlnější vlak a prošla se více než 2 km dlouhou

cestou z vlakového nádraží, Honza tradičně dosupěl na bicyklu. Dochvilnost tentokrát byla ctností všech zúčastněných! Po přivítání se se správcem kostela a tradičním společným snímkem s věží v pozadí přišel na řadu výstup okolo šestice zvonů do světničky, v níž přebýval věžník. Věž je unikátní tím, že otevřený ochoz se nachází pouze na jedné ze čtyř světových stran, a to směrem k náměstí. Výhled nás docela překvapil, bylo vidět od Kozovky hory přes Svárovskou lípu a okolí Unhoště po Zličín, sem tam se objevil nějaký vrcholek Křivoklátské vrchoviny. Počasí nám opět přálo a výhledy byly optimální.

Po sestupu z věže se většina z nás odebrala do blízké pizzerie, kde jsme v jednu chvíli tvořili jediné osazenstvo. Na nějaký čas se restaurace proměnila v čekárnu, neboť na takové návaly skutečně nebyli zařízení! O to více prostoru jsme měli k družnému hovoru.

Tradičně nejdéle vydrželi Helena, Aleš, Honza, Martin s Evou a Iveta. Navzdory tmě se i zpáteční cestou vydali pěšky na vlak (Aleš s Honzou z utajených důvodů do vzdálenější zastávky Pavlov, zbylá čtveřice na nádraží Unhošť). Nikdo se nedivil, že pod Martinovým vedením bylo zapotřebí noční regionovu dobíhat, ale zvládli jsme to bez újmy na zdraví a díky shovívavé paní průvodčí i bez přirážky k jízdnému za nástup v obsazené stanici.

Děkuji všem za účast a příspěví k přátelské atmosféře této zajímavé akce!

[text: Martin, fotky Pavel (1,2) a Martin (3)]

17. vycházka (čtvrtek 16. září) – Juditina věž

Další čtvrteční setkání na starobylé **Juditině věži** uspořádala Helena. Za přípravu velmi zajímavého objektu jí děkuji a za sebe mohu říci, že mne velmi upoutala, ačkoli tentokrát to spíše než vyhlídka byl výklad dlouholetého člena Klubu za starou Prahu, jenž vlastní věž již od roku 1927.

Juditina věž je nižší a starší z obou malostranských mosteckých věží. Je s ní propojena branou tvořící vstup z Karlova mostu na Malou Stranu na Královské cestě. Původně byla součástí Juditina mostu, předchůdce dnešního Karlova mostu. Byla zbudována z kvádříkového zdiva v

románském slohu v druhé polovině 12. století. Ve 13. století zde byla brána a druhá, menší severní věž, nahrazené v souvislosti s budováním nového Karlova mostu dnešními gotickými stavbami. Po roce 1591 byla věž renesančně upravena: cimbuří nahrazeno renesančními štíty, fasáda vyzdobena sgrafitovým kvádrováním se symbolem Bafometa a byla nově proražena okna.

Přivítali jsme i dva nové členy, bohužel přišli s děckem setrvačně rušícím průběh výkladu. To bylo pro většinu z nás nepříjemné. Proto se přimlouvám na příštích setkáních o

ohleduplnost vůči průvodci i ostatním členům klubu. Je-li plánována prohlídka s průvodcem, prosím zvažme vždy účast malých dětí!

Vyhlídka z konferenční místnosti nebyla sice tak dalekosáhlé ze známější přístupné Mostecké věže, v odlesku večerního slunka však nechyběl tajemný půvab.

Pokud jde o pozvánky na pražské vycházky, nově používám limitovaný rozesílací seznam, aby upoutávky nedostávali nadbytečně členové, již nemají možnost se vycházek účastnit. O zařazení do rozesílacího seznamu, příp. o vyřazení z něj, mě můžete požádat e-mailem.

(text a snímky: Martin)

18. vycházka (čtvrtek 23. září) – Vodárenská věž v Pečákách

Osmnácté pražské setkání, na kterém se nás sešlo symbolických 18, se konalo téměř 50 km východně od centra (a 30 km od okraje) města Prahy, v rovinatém Polabí ležících Pečákách. Přestože právě začal podzim, měli jsme štěstí na krásné slunečné počasí. Pečky mají výborné železniční spojení jak s Prahou, tak s východními Čechami, což několik účastníků

využilo. Sešli jsme se v 17:00 v nedávno zrekonstruovaném prostoru před nádražní budovou, jen malý kousek od našeho dnešního cíle, jímž byl **elegantní věžový vodojem z roku 1932, dominanta Peček**. Na místě nás uvítal správce pan Hartman. Pohovořil o historii a významu stavby a poté jsme se již vydali vzhůru. Cestou jsme napočítali 182 schodů. Z vyhlídkové terasy se nám, kromě krásného výhledu na celé město Pečky, naskytl pohled na Sadskou s výrazným kostelem na kopečku, města Nymburk, Poděbrady a Kolín, kopce Oškobrh a Bedřichov, vidět byla i špička kostela

v Plaňanech. Velmi zajímavé a málo vídané bylo pozorovat čilý železniční ruch pod námi. Kvůli oparu jsme bohužel neměli možnost dohlédnout na Bezděz, Ještěd a Krkonoše. Pan správce byl velmi příjemný a ochotně nám poskytoval podrobné informace o výhledu a různé zajímavosti týkající se Peček. Díky tomu někteří vydrželi na terase téměř hodinu, která jako obvykle velmi rychle utekla.

Účastníci si setkání velmi pochvalovali. Jelikož výhled nebyl kvůli již zmíněnému oparu ideální (neviděli jsme hory), budeme uvažovat o zopakování akce. Co říkáte?

(akci připravil a do kroniky zapsal Honza, snímky: Pavel Zhorný (společný), ostatní Helena)

19. vycházka (čtvrtek 14. října) – Parková vyhlídka v Dubči

Zápis bude doplněn na internetových stránkách.

PLÁNOVANÉ AKCE

- ❖ **sobota 23. října 2010** – 25. setkání KPR „**Heřmanův Městec a okolí**“ (pozvánky rozeslány), sraz v 11:00 před kostelem sv. Bartoloměje
Program: **věž kostela sv. Bartoloměje** (není přístupná ani na Dny EHD!), **věž Husova sboru** (běžně nepřístupná), **rozhledna Barborka ... a možná i obvyklý bonbónek ☺**
- ❖ **čtvrtek 28. října 2010** – slavnostní otevření rozhledny na Anenském vrchu
- ❖ **sobota 8. ledna 2011** – **3. (volební) valná hromada KPR v Nymburku**
 Oslavíme 2 roky fungování KPR a mimo jiné půjde o jedinou akci v roce, kdy si všichni dáme společný rozhlednářský oběd. **Prosím sledujte informace zasílané průběžně e-mailem.** Pavel i já se těšíme na setkání nás všech, obdivovatelů rozhleden!

NOVINKY ZE SVĚTA ROZHLEDEN

Vochlická rozhledna na Podbořansku je otevřená. Opravili ji místní nadšenci

Libyně - Na vrcholku lesního hřebene, zhruba kilometr nad vesnicí jménem Libyně nedaleko Lubence, byla obnovena turistická rozhledna.

Tři roky trvaly úpravy, které prováděli nadšenci z Lubence na Podbořansku v okolí Vochlické rozhledny u nedaleké Libyně. Teď se díky nim mohou na tuto památku znovu vydávat turisté. Rozhledna, která vznikla před 130 lety, je opět přístupná. Jitka Kantová s manželem Richardem a

přáteli začali pečovat o chátrající rozhlednu v roce 2007. S pomocí obecních úřadů z Lubence či VROUTKU začali čistit její okolí a získali materiál i peníze na opravu střechy, schodiště a hromosvodu.

"Jmenuje se Vochlická, protože stojí na kopci zvaném Vochlice. Ale proč ten má takové jméno, to nevíme. Může to mít souvislost se stejnojmennou květinou," poznamenala Jitka Kantová při otevření rozhledny před několika dny.

Zájemci si tu mohli pořídit pamětní medaile, jež jsou i nadále k dispozici ve firmě Skloart manželů Kantových, kteří v Lubenci vyrábí vitráže. Mohli si také prohlédnout výstavu fotografií starého Lubence v kostele sv. Jiljí v Libyni. Oprava této také už zchátralé památky patří k dalším plánům Kantových a jejich přátel. Při otevření rozhledny se dražbou různých věcí, prodejem triček a cukrářských dobrot vydělalo 44 tisíc korun. Za ně chtějí pořídit část stavebního materiálu.

Rozhledna byla postavena roku 1881 Klubem českých turistů, jenž se inspiroval červenými věžemi lubeneckého erbu. Výška rozhledny je 15 metrů, vyhlídková plošina je v 11 metrech. Vzhledem k tomu, že nebyla zastřešena, začala brzy chátrat. Protože o rozhledně nejsou dochované téměř žádné zprávy, vznikly různé teorie o jejím vzniku. Jedna z nich tvrdí, že to byla romantická vyhlídka v rámci jakéhosi parku, jenž náležel k Mlýnskému zámku. Druhá uvádí, že věž byla s tvrzí Lina postavena ve středověku jako ochrana solné stezky.

Otevírací doba: květen - září: sobota 13.00-16.00; ostatní dny si můžete vyzvednout klíče od rozhledny v obchodě firmy Skloart, Chýšská 109, Lubenec, po-pá: 8.00-17.00, so: 8.00-12.00.

Vstupné: za osobu: 10 Kč, za skupinu 50 Kč

(internetový deník iDNES.cz, Ústecký kraj, 18. 9. 2010)

Slavnostní otevření rozhledny na Vochlici

Poslední prázdninový víkend proběhlo v Libyni slavnostní otevření Vochlické rozhledny. Největší strach byl z počasí. Stále to vypadalo na déšť, přesto přišlo akci navštívit 300 platících tj. celkem cca 1000 návštěvníků (důchodci, děti a VIP měli vstup zdarma). Nad akcí převzala záštitu hejtmanka Ústeckého kraje Jana Vaňhová.

Místo paní hejtmanky nás přišla pozdravit p. Bc. Ryšánková, která má na starosti právě památky. O to nám byla tato žena potřebnější, neboť jsme se snažili jí vysvětlit, jak důležité je podpořit naše žádosti o dotace na obnovu kostela v Libyni.

Musíme touto cestou poděkovat všem sponzorům, kteří nám pomohli tuto akci uskutečnit. Měli jsme pro mnohé připravené dárkové balíčky a malou výslužku, přesto mnozí z nich nedorazili. Dárčky nám poskytla paní Folprechtová, Jana Michalcová a Obecní úřad v Lubenci. Mezi nejvýznamnější sponzory musím jmenovat RWE, Šilhánek a syn, Lafarge, Severočeské doly. Na poslední chvíli nám přinesl i finanční dar p. Slávek Pospíšil. Bez těchto sponzorů bychom akci nemohli uskutečnit.

Naší hlavní myšlenkou bylo, aby se do akce zapojilo co nejvíce místních. **Rozhlednu postavil místní klub turistů v roce 1881.** Vždy sloužila místním lidem. Kostel v Libyni je svým gotickým presbytářem nesmírně cenný, stál tu věky a snad jej po několika desítkách let jeho chátrání opět dáme do přijatelné podoby.

A aby byla zas trochu jiná legrace, a aby si to užily hlavně děti, snažili jsme se celou akci ladit do středověku. Tímto vyjadřuji dík všem, kteří museli pracně shánět středověké oblečení. Akce se vydařila. Hlavně malí rytíři, kteří se stali součástí velké bitvy o Petrohradský hrad, byli spokojeni. Rytířské souboje a celé představení zorganizovala skupina historického šermu Vítkovci. Jejich šermířské výkony byly úchvatné. Tuto skupinu jsme vybrali hlavně díky tomu, že jeden z rytířů p. Stankovič je z Podbořan, a tudíž patří také do našeho kraje. Na soutěže pro děti, které tato skupina organizovala, přispěla bonbóny firma Würth, konkrétně p. Weber z Mlýnců. Zbylé bonbóny jsme po akci věnovali p. Holé pro děti ze školky nebo na dětské dny, které pomáhá organizovat.

Ovlivněná anglickými detektivkami, kdy vesnické ženy napečou, aby podpořily nějakou dobrou věc, poprosila jsem několik místních šikovných žen, zda by byly tak hodné a pomohly mi s něčím

podobným. Pečení se ujaly: p. Brožíková, p. Blahoutová, p. Nová z Libkovic, p. Marie Kantová, p. Krausová, p. Kuncová, p. Roušarová a p. Ludmila Veselá. Z Podbořan vypomohla s pečením p. Havrdová. P. Krůtová zas napekla perníčky s rozhlednou. P. Roušarová a p. Kuncová se pak ujaly samotného prodeje a jejich výkon byl obdivuhodný. Prodaly tyto dobroty za 4.862,- Kč. Všem veliké díky....

Neskonale velkou pomocí nám byla osoba p. Jitky Holé. Ujala se posláním vybírat vstupné a prodávat trička s nápisem Vochlické rozhledny. Její výmluvnost a znalost věci nám dopomohla k 22.000,- Kč. Na oslavě dále proběhla aukce z pozůstalosti Tetky Dejmalčky. Největšími dražiteli se stal p. Petřík a Matěj Kanta, který si to vysloveně užíval. Ač jsme začínali někde na 30 korunách, celkem se nám podařilo vydražit za 1620,- Kč.

Mezi profesionálními prodejci se celé akce zúčastnil i tandem p. Aubrechtové, místní kovářky, která zajistila též profesionální pražské tanečnice. Některým místním mužům se tak zalíbily, až musela pořadatelská služba zakročit a jednoho místního zamilovaného odsunout od tanečnic dále.

Cínařské řemeslo zajistil jak jinak než p. Michalec z rodiny Nejedlých, kteří na toto slavnostní zahájení věnovali pamětní medaile. Kdo si nestačil koupit na slavnosti, bude si je moci ještě i s ostatním zbožím zakoupit na firmě dalšího místního trhovníka, kterým byla firma Skloart s vitrážemi.

P. Folprechtová měla oblíbenou věštírnu. p. Folprecht se ujal hlídání výstavy starých lubeneckých pohlednic v kostele, tak aby dílko patřičně odlehčil svým nespoutaným humorem. V kostele bylo též ke spatření vysvětlující texty o kostele sv. Jiljí, o tom, jak se kostel opravuje a co jej ještě čeká. Tamtéž byl promítán film o opravě rozhledny, u kterého stále sedělo několik lidí. Většina až po shlédnutí filmu ocenila, jak náročnou práci hrstka dobrovolníků odvedla.

S velkým úspěchem se setkala i loutkové divadelní představení z nedaleké psychiatrické léčebny. Bylo tak plno, že mnohé děti se k loutkovému divadélku ani nedostali. Nemohli jsme však představení vícekrát opakovat, vystoupení je pro klienty léčebny vysilující a dvě představení byly pro ně i tak dost náročné.

I samotné večerní vystoupení folkové kapely bylo velmi příjemné.

U rozhledny postavil rytířský stan Martin Šašek a zodpovědně rozhlednu hlídal. Právě u jeho stanu bylo možné zakoupit turistické vizitky a deník, turistické karty, zrcátka s motivem rozhledny, kterou věnovaly kryrské sklárny a skleničky též s motivem rozhledny, které věnovala sklářská škola z Valašského Meziříčí, ta si v Lubenci vykonává vždy jednou za rok svou praxi.

Zajímavým zpestřením celé akce byl objednaný nízký přelet našich stíhacích pilotů letadel grippen. Všichni jsme s úžasem zvedali oči k na nebi lomozícím strojům. Snad to byla jejich práce, kdy s železnou pravidelností se černé mraky na poslední chvíli rozestoupily, aby zpoza nich vysvitlo sluníčko. Nebo snad přece jen, že by bylo něco na čarování a zaklínadlech naší místní čarodějnice p. Folprechtové?

V předvečer nám zazpíval místní pěvecký sbor žen z Lubence. Je paradoxem, že

tento rok byl před 130 lety založen významný pěvecký sbor v Libyni, jenž byl mužský a svými představeními též přispíval na charitativní věci.

Při samotné organizaci pomáhal s uchvacujícím elánem Klub českých turistů z Podbořan (jim patří zvláštní dík za ranní pomoc) a obětaví zachránci rozhledny: Jaroslav Kraus, Pavel Brož, Roman Žemlička, Adam Daniš, Jakub a Richard Kanta, Vladimír a Dana Šaškovi a Jan Baxa, který byl zároveň autorem zajímavého vyřezávaného křesla z pokácené lípy z libyňského hřbitova (určité partie dřevěné dámy se nám zdály, při demontáži, podstatně ohlazenější než před příjezdem). Mnozí lidé právě zkoumali proč je vlastně sedátko děravé, domnívali se že se jedná o záměr a hledali v díře nočník. Skutečnost je prozaičtější. Lípa byla vyhníla tak, že z ní zbyl jen prstenec zdravého dřeva. Pro

zachránce rozhledny nechala udělat p. Kiessweterová (Maso uzeniny) obrovský dort, který byl těmto lidem slavnostně předán. Dort byl sněden v neděli ráno při konečném úklidu.

Celkem jsme utržili za vstupenky, upomínkové předměty, věštění z karet, obrázky, fotografie, akce a z darů 44.000,- Kč, po celkovém doplacení všech nákladů bude výtěžek z této akce použit na dokončovací práce na rozhledně a na nákup materiálu na opravu kostela sv. Jiljí.

Největší poděkování však patří Vám, kteří jste přišli, kteří jste se bavili a kteří jste přispěli svou dobrou náladou ke zdaru věci. Byli jsme připraveni na nedělní úklid, ale vpravdě nebylo co uklízet. Že máme za sebou spoustu výstav po celé republice a často prestižních a "kulturních", ale tohle jsme ještě nezažili. Je vidět, že oproti zbytku země jsou tu ještě opravdu kulturní lidé. To nás hřeje.

(text a snímky: Jitka Kantová, členka KPR)

POZNEJME SE NAVZÁJEM!

Ing. Vladimír Pohorecký je mezi členy KPR jedním ze tří autorů publikací o rozhlednách. Zejména je to však člověk, který se s radostí věnuje tomuto koníčku již více než čtyři desetiletí! Kromě klasických rozhleden se zajímá především o hradní věže a hradní zříceniny. Je také znám jako milovník a znalec výhledů. Jelikož rozhledny navštěvuje raději sám než v kolektivu, je toto interview jednou z mála příležitostí k osobnímu nahlédnutí do jeho vztahu k rozhlednám.

Vládě, rozhledny jsou Tvým celoživotním koníčkem. Jak dlouho se mu věnuješ; co Tě na rozhlednách nejvíce láká, čeho si všímáš a co upřednostňuješ?

Rozhlednám se věnuji již od raného dětství. S tátou jsem jako kluk vyhledával v 60. a 70. letech tehdy ještě stojící dřevěné triangulační věže, kterých u nás bylo v té době velké množství. Stávaly na vrcholcích kopců a místní obyvatelé je všeobecně nazývali rozhlednami. Ve skutečnosti však sloužily k mapování a lézt se na ně nesmělo. Málokdo to ale tehdy dodržoval... Tyto dřevěné věže někdy dosahovaly výšky až 40 metrů! Umožňovaly krásný výhled, pokud se nacházely v dobrém stavu a dalo se na ně ještě vylézt. Později však bývaly již značně zchátralé a lézt na ně bylo spojeno s velkým nebezpečím, někdy až s ohrožením života. Mnohdy se také v hlubokých lesích obtížně hledaly, i když byly z dálky viditelné. Na tyto dobrodružné výpravy nikdy nezapomenu. Dnes jich stojí jen několik, jsou nízké a mají jen jedno poschodí. V roce 2005 vydalo nakladatelství Libri publikaci „Po stopách triangulačních věží a další turistické zajímavosti Čech a Moravy“, v níž je možno se o těchto věžích dozvědět více.

Skutečné rozhledny jsme tehdy vyhledávali také. K nim jsme připojovali i hradní zříceniny. Poznával jsem mnoho hezkých a odlehlých míst a krásnou přírodu. V tom pokračuji i v současné době a zjišťuji, že těchto hezkých a odlehlých míst je u nás čím dál tím méně. Je zajímavé, že tehdy se oproti dnešní době o tyto turistické cíle zajímalo jen velmi málo lidí.

Rozhledny mě přitahují především výhledem, stavební konstrukcí a také místem, na němž stojí. Podle mého názoru věž, která se může oprávněně pyšnit názvem rozhledna (jakási ideální rozhledna), by se měla tyčit na nějakém významnějším kopci v hezkém přírodním prostředí. Měla by být esteticky zajímavá. Neměly by v její blízkosti stát další věžovité stavby, které kazí celkový dojem. Měl by z ní být hezký výhled a pokud stojí i na obtížněji dostupném a odlehlejšími místě, je pak umocněn zážitek, korunovaný vítězstvím z jejího zdolání.

Máš nějakou oblast nebo rozhlednu, kam se stále rád vracíš, jaká se „neokouká“, a pokud ano – která to je?

Mám rád celou řadu oblastí, rozhleden a zřícenin hradů nacházejících se v krásné přírodě na relativně odlehlejších místech. Snad nejraději mám oblasti Pošumaví, kde krajina a příroda zůstala až do dnešní doby v původní podobě a turisty není příliš navštěvovaná. Také se rád vracím do některých, stále ještě odlehlých, oblastí Šumavy, kde za den nepotkáte člověka. Rozhlednu nepreferuji žádnou, líbí se mi jich celá řada. Každá z nich působí jiným hezkým dojmem, který je dán, stručně řečeno, místem, na němž stojí, typem konstrukce, úrovní a zajímavostí výhledu a některými dalšími prvky. Preferuji ty rozhledny, u nichž alespoň jeden z těchto prvků, tvořící celkový dojem, výrazně vyniká. Protože se rád kochám především dalekými výhledy, kde rád identifikuji jednotlivé kopce, největší důraz bych asi kladl na rozsáhlost výhledu.

Z Tvé preference hradních věží a starých, někdy dávno zapomenutých zřícenin, před věžemi kostelními či zámeckými bych usuzoval na duši romantika a objevitele. Jak je to ve skutečnosti?

Musím říci, že touto otázkou ses strefil do černého. Je to skutečně tak. Některé staré zapomenuté rozhledny a hradní zříceniny na mě působí i nějak tajemně. Jsou to zvláště hradní zříceniny ukryté v hlubokých lesích, které zná jen málo lidí. Jejich dávná historie, spojená mnohdy s hrůzostrašnými pověstmi, na mě někdy působí až mysticky. Podle mého názoru trochu romantiky člověku nikdy neuškodí, naopak jej povznáší nad reálný život, který ze všech stran obklopuje civilizační procesy.

Tématem, které poslední dobou zaznívá v KPR stále častěji, je nevhodná volba lokality u nových rozhleden. Jak Ty vnímáš tento trend?

Bohužel je to skutečně tak a není to dobré. Je to většinou způsobeno tím, že obce mají možnost získat nějaké peníze z unijních fondů na rozvoj cestovního ruchu. Aby jim tyto finanční prostředky nepropadly a mohly je včas odčerpat, někdy se v projektování výstavby rozhleden uchylují k nedostatečně promyšleným rozhodnutím. Místa, na nichž je pak staví, nejsou dobře zvolená. Někdy je to způsobeno i tím, že např. Lesy ČR nebo ochránáři nepovolí tuto stavbu tam, kde by to bylo vhodné. Mobilní operátoři staví telekomunikační věže, sloužící také jako rozhledny, na místech, které si vyberou předem. Z hlediska turistů, zvláště pak milovníků rozhleden, to ale zcela vhodné umístění není.

Dříve většinu rozhleden u nás, které stojí na pohraničních kopcích, stavěly německé spolky. Tyto rozhledny je možno z hlediska jejich umístění i konstrukce nazvat klasickými. Podle mého názoru jim není co vytknout. Další věcí pak může být i ta skutečnost, že o umístění rozhledny rozhodují lidé, kterým uvedená problematika nic neříká a ani jí nerozumějí. Podle mého názoru tak někdy při stavbě rozhleden dochází až k plýtvání finančních prostředků. Funkce rozhledny je pak z hlediska výhledu a estetičnosti jejího umístění dosti znehodnocena.

S umístěním vyhlídkových staveb souvisí i další otázka – existuje množina rozhleden, které postrádají globální možnost rozhledu. Nemám tím na mysli stavby s přerostlým výhledem, ale s výhradně lokálním rozhledovým potenciálem, jako např. Vojnu, rašeliništní a rybníční vyhlídky, Zámecký vrch nad Trutnovem či Mostní lávku v Chebu. Patří vůbec tyto stavby mezi klasické (pravé) rozhledny, nebo by podle Tebe měly být uváděny samostatně?

Tyto typy staveb bych mezi klasické rozhledny nezařazoval. Domnívám se, že v těchto případech se jedná spíše o jakési lokální vyhlídkové objekty či vyhlídky různých typů. Klasické rozhledny by měly podle mého názoru, jak bylo již výše uvedeno, stát na vrcholcích kopců a měl by z nich být dobrý výhled. Některé věže v dnešní době již sice přerůstají stromy, např. na Dědu, Neštětické hoře atd., ale pořád to jsou rozhledny, protože stojí na kopcích a když byly původně stavěny, byl z nich dobrý výhled. Stanovit nějakou hranici, od které je možno konkrétní objekt považovat za rozhlednu, bude vždy subjektivní záležitost.

Jakou rozhlednu jsi navštívil jako poslední a jaký v Tobě zanechala dojem?

Poslední z rozhleden, kterou jsem navštívil, byla rozhledna na Šibeničním vrchu u Horšovského Týna. Zařadil bych ji (z hlediska jejího umístění, výhledu a konstrukce) mezi průměrně povedené rozhledny, které byly v poslední době u nás postaveny. V okolí jsou vyšší kopce a kdyby se na nich postavila rozhledna, byl by z ní určitě lepší výhled a lépe by se tam i vyjímal. Výstavba rozhledny na tomto místě má zřejmě souvislost s jeho historií.

Díky moc za rozhovor a přeji Ti hodně radosti v dalším rozhlednaření!

ROZHLEDNY V TISKU

Ve Vratislavicích se skrývá technický unikát

Vratislavice nad Nisou – Mezi významné architektonické památky Vratislavic patří kromě zdejšího kostela Nejsvětější Trojice, fary, školy, zámku a zámecké konírny, také vodárenská a zauhlovací věž. Jedná se o technický unikát, který sloužil zároveň ke třem účelům. Kromě vodojemu zejména

jako kotelna a zároveň i jako vyhlídková věž. Vratislavice už léta usilují o její zapsání mezi kulturní památky na seznam ministerstva.

Tento technický unikát nechal v letech 1916-1918 postavit Alfréd Ginzkey, syn zakladatele zdejší textilní továrny Ignaze Ginzkeye. Ojedinelá stavba se nachází v areálu továrny na koberce, kterou tato průmyslnická rodina vybudovala na přelomu 19. a 20. století a kterou po znárodnění pamatují všichni jako světoznámý Bytex.

Stavěli ji prý za války italští zajatci

Stavbu projektoval vídeňský architekt Leopold Bauer z Krnova, žák významného vídeňského secesního architekta Otto Wagnera. „Její historie sahá do let 1916 – 1918, tedy období 1. světové války, a postavili ji italští váleční zajatci,“ přibližuje památkář Martin Nechvíle z Krajského úřadu v Liberci. „Jde o skutečně mimořádnou stavbu, jak po stránce technické, tak i estetické,“ dodal.

„Opravdu jde o unikát, protože na rozdíl od podobných staveb, které se nacházejí ve vnitrozemí, nesloužila jen jako vodojem, ale integrovala v sobě hned tři funkce. Sloužila jako vodojem, zauhlovací věž a navíc jako rozhledna,“ potvrdil jeho kolega, Petr Freiwilg z Národního památkového ústavu v Liberci. „Nejsem si vědom, že by na území České republiky byla podobná. Samozřejmě to nevylučuji, ale v rámci Libereckého kraje se rozhodně žádná podobná nevyskytuje,“ dodal.

Promyšlené do každého detailu

Unikátní věž má tři podlaží a terasu. Strojovna byla v přízemí, v prvním patře dva zásobníky na uhlí a v posledním patře vodojem. Přímo až k patě věže vedla vlečka, která přivážela uhlí z nádraží ve Vesci. Do věže se prý podle odborníků vešel obsah celého vlaku. Do zásobníků se dostalo velkokapacitním vysavačem. Méně kvalitní uhlí, tedy mour, se vysával do vyššího zásobníku, kvalitní uhlí do spodního. Do sousední kotelny se namíchané uhlí dopravovalo po pásu vedeným vodorovnou šachtou.

Kotelna vyráběla páru, která následně poháněla čtyři turbíny produkující elektřinu. Větší část elektřiny spotřebovala továrna, přebytek pak zásoboval veřejnou síť. Pára sloužila i jako zdroj tepla a používala se také jako pohon místní lokomotivy, která ji čerpala přímo v kotelně. Horní část fascinujícího díla byl zmiňovaný vodojem. „Voda sem byla čerpána z podzemních nádrží přivaděčem z rybníků v prosečském Pekle,“ popisuje památkář Martin Nechvíle.

Na nejvýše umístěnou vyhlídkovou terasu se stoupalo schodištěm při vnitřní straně věže. Dnes je jako rozhledna už uzavřena. „Rádi bychom ji odkoupili a alespoň dvakrát ročně tam umožnili prohlídky, protože lidé by měli zájem. Jednání s firmou Intex, které celý areál patří, je ale zatím na bodě nula,“ říká starosta městské části Vratislavice Lukáš Pohanka. Svou hlavní funkci ztratila

věž v roce 1970, kdy se elektřina začala vyrábět spalováním mazutu. Kotelna pak vyrobila elektřinu naposledy před několika lety, protože se přešlo na vytápění plynem.

Unikátní věž včetně mostku spojujícího věž s další částí kotelny přes silnici aspiruje už léta na zápis do seznamu kulturních památek ČR. Vratislavičtí o zařazení do seznamu usilují už od roku 2003. „Je to ale poměrně komplikované právě proto, že památka nepatří městskému obvodu, ale soukromému subjektu,“ připomíná starosta.

(Liberecký deník, 12. 10. 2010; zkráceno)

Výpravy zpět aneb Co se kdysi psalo (44.)

Pokračujeme v seriálu o jednotlivých obcích v regionu. Kromě stručného představení nahlížíme i do sto a více let starých novin, abychom zjistili, co se o obcích psalo.

Sušice

Bývalé královské město ležící v širokém údolí zlatonosné řeky Otavy mezi dominantními vrchy, západním Svatoborem (845 m n. m.) a východním Kalovem (727 m n. m.) cca 30 km jihovýchodně od Klatov. Poloha města je ideální pro turistický přístup do střední Šumavy. Proto Sušice je právem jednou z bran Šumavy. Osídlení již ve střední době kamenné - viz chata na úpatí Svatoboru. Na přelomu našeho letopočtu rýžování zlata Kelty. Trvalá slovanská osada na suchém ostrohu Otavy a Roušarky již od 10. století. Odtud jméno města. Nové město oválného typu založil r. 1273 Přemysl Otakar II. Hradby s branami byly dokončeny r. 1322. Nápisová pamětní deska z té doby je dnes v průjezdu radnice. Významné památky ve městě: farní gotický kostel sv. Václava, hřbitovní kostel P.

Marie, zal. 1352, kapucínský klášter s kostelem sv. Felixe ze 17. století. Na náměstí původní renesanční radnice a měšťanské sgrafitové domy. Nejznámější je Voprchovský (dnes muzeum), Rozacínovský (kdysi správa CHKO) a hotel Fialka. Nad městem kaple Anděla Strážce (1682), 31 metrů vysoká rozhledna Svatobor s chatou (1935) a Žižkův vrch s kalichem (1924). Město je ve světě proslaveno výrobou sušických „roužátek“- sirek (zápalek) s tradicí od r. 1839.

...

Z téhož dne je další oznámení, že v Sušici přestali čepovat plzeňské pivo v hostincích „U Arcivévody Štěpána“ a v Měšťanské besedě. A důvod? Zdražení piva z tohoto pivovaru. Jak se píše v článku, lze tento krok jen schválit a uvítat, neboť finanční poměry na venkově nejsou nikterak skvělé, nehledě na to, že plzeňský pivovar stále demonstruje své vysoké zisky... Po sto sedmnácti letech je současnost, jako přes kopírák, stejná. Stát a velké nadnárodní firmy „upravují“ ceny dle svého a chudák občan nemá mnohdy na výběr. Jen u toho piva, kde má možnost zajít tam, kde se čepuje místní regionální, a tudíž „levnější“ pivo, má trochu na výběr...

Také požáry provázely Sušici před sto lety. Například z 2. na 3. 11. 1901 hořel Panský mlýn, ale včasným zásahem místních hasičů se podařilo oheň včas zlikvidovat, a zamezit tak větším škodám. Bylo to velké štěstí, protože tady byla elektrická centrála pro osvětlení celého města. Mlýn byl terčem žháře již v roce 1895, kdy do základů vyhořel. Spáleniště koupila firma z Pardubic „Prokopová vdova a synové“ a vše nově vybudovala a vybavila. V r. 1900 byl moderní mlýn prodán Františku Hernichovi ze Žamberka a nedlouho nato zde byla spáchána krádež velkého množství mouky. Pachatelé však byli dopadeni a potrestáni. Policie tehdy vyslovila domněnku, že asi šlo o pomstu.

Také zpráva ze 4. 11. 1905 uváděla **požár dřevěné rozhledny na Svatoboru**, která byla předtím nedávno velkým nákladem opravena a vyhlídková část sklem opatřena. Útulna byla obydlena hostinským Pillerem, který stačil zachránit jen život svůj, ženy a dětí. Odbor Českých turistů byl sice pojištěný, ale návštěvní kniha vzala za své. Celé město bylo venku a pozorovalo tu příšernou scénérii, kdy plameny vysoko šlehaly k nebi. A příčina, to již nikdo neví. Také dnes některý žhář není vypátrán...
(Klatovský deník, 9. 10. 2010; zkráceno)

Z rozhledny u Náčkovic si již okolí prohlédly stovky turistů

Region na hranici tří okresů – litoměřického, ústeckého a děčínského, to je Lovečkovicko. Spádová oblast 14 obcí, která bojuje s jednou z nejvyšších nezaměstnaností na Litoměřicku, ale zároveň nabízí návštěvníkům zajímavé možnosti k trávení volného času. Klady a záporny, související se životem v Lovečkovicích a okolí, se tu vedení obce snaží skloubit dohromady. Místní občany, kteří nemohou najít práci, tu obecni úřad zaměstnává v rámci veřejně prospěšných prací. „Jeden z těchto lidí pracuje například na rozhledně u Náčkovic, což je u nás v současnosti největší turistické lákadlo,“ říká starosta Lovečkovic Radek Černý.

Rozhledna, která slouží zároveň pro potřeby telekomunikací, nabízí turistům už šestým rokem neopakovatelné výhledy do okolí. V turistické sezoně na ni zavítá i přes padesát lidí denně. „Dokonce se sem už objednávají i zájezdy,“ dodává Černý. Zajímavostí je to, že u rozhledny probíhají setkání radioamatérů, kteří se zde snaží navázat spojení s okolním světem. „Jednomu z nich se tu podařilo spojit s radioamatérem z Nového Zélandu,“ přidává neuvěřitelnou zkušenost starosta Lovečkovic.

(Litoměřický deník, 10.10. 2010; zkráceno)

„Mánesův“ zámek v Čechách pod Kosířem čeká obrození za čtvrt miliardy

Zámecký areál v Čechách pod Kosířem na Prostějovsku čeká rozsáhlá obnova. Smělé plány na opravu zámku, který si oblíbil i malíř Josef Mánes, by měly stát přes čtvrt miliardy korun. Hotovo má být do roku 2015.

Koně zapřažené do kočáru klusající po upravených cestách parku kolem oranžerie s kavárnou a novotou zářícího zámku plného návštěvníků. Taková je část představ o budoucím využití památkově chráněného zámeckého areálu v Čechách pod Kosířem. Smělé plány vyjdou podle nynějších odhadů celkem na zhruba 260 milionů korun. Díky nim by se areál dočkal své renesance. A obec by vedle muzeí zasvěcených kočárům a hasičům získala třetí turistické lákadlo.

„*Předpokládaná suma na obnovu parku je 20 milionů. Obnova zámku, oranžerie a příprava expozic by přišla na 240 milionů,*“ poznamenal Břetislav Holásek, ředitel Vlastivědného muzea Olomouc, které kraji patřící areál spravuje. Peníze chce hejtmanství získat především z evropských fondů. Zhruba 15 % sumy by šlo z krajského rozpočtu. V plné kráse by měl být areál k vidění do roku 2015.

Již příští rok odkrojí z předpokládané sumy prvních 10 milionů. Dva budou směřovat do zlepšení vzhledu parku. Počítá se mimo jiné s rozšířením a úpravami cest tak, aby zde mohly jezdit kočáry a

odehrávat se akce, jako byl tradičním řemeslům věnovaný Josefko, který tu pořádá ředitel kosířského Muzea historických kočárů Václav Obr. Ten si myslí, že obnova zámeckého areálu by se mohla stát dalším trumfem místních k přivábění turistů.

Mánes na zámku namaloval slavné obrazy

"Když přijedou k nám do muzea, půjdou se podívat i do zámku. A obráceně," poznamenal Obr. Nabídka několika institucí by podle něj mohla pomoci udržet ve vsi lidi déle než den. Což by zase byla příležitost pro místní podnikatele v pohostinství či ubytovacích službách. Zbývajících 8 milionů ze sumy vyčleněné na příští rok poslouží na úpravu místností a rozšíření stávající expozice zasvěcené malíři Josefu Mánesovi.

Tento mistr české malby a krajinářství odjel z Prahy do Čech pod Kosířem v roce 1854 za svým přítelem hrabětem Bedřichem Silva-Tarouccou vlastním zámek. Mánes během několika kosířských pobytů namaloval některé ze svých nejlepších prací, jako jsou například Líbánky na Hané nebo Život na panském sídle. Mimořádně vzácný je podle odborníků zámecký park. *"Je projektovaný podobně jako známý Průhonický park a má tak obdobné parametry. Patří i se zámkem mezi kulturní památky,"* upozornil Holásek.

Oprava česká rozhledna i dva rybníky

Projekt na opravu a využití zámku teprve vzniká. Hotová je studie. Pokud se plán podaří převést do reality, měl by se objekt dočkat nových rozvodů, opravených podlah, oken, dveří a zaskvět se i ve své původní podobě bez "přilepených" přístavků.

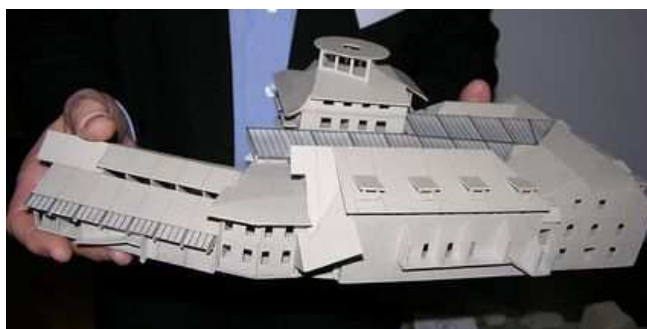
Ve zrekonstruovaných místnostech mají vzniknout expozice věnované historii zámku a parku, jejich majitelům i etnografii a přírodovědě. Přichozí by našli i místnosti s lidovými řemeslnými dílnami s ukázkami vyšívání krojů nebo práce se dřevem. V projektu se objevil i menší kongresový sál. V parku by se navrácení původního účelu dočkala věž, která byla dříve rozhlednou, a také oba rybníky.

(internetový deník iDNES.cz, 3.10. 2010)

Autor Tančícího domu ukázal vizi divadla v Jeseníku

Jeseník – Slavný architekt Vlado Milunić představil vizi přestavby budovy divadla v Jeseníku. Ta by měla přijít na 180 milionů korun.

Českého architekta chorvatského původu Miluniće proslavil Tančící dům v Praze. *„Měli jsme neomezený rozpočet, volnou ruku a stavěli jsme na nábreží nejkrásnějšího města. To bylo snadné,”* usmál se Milunić, kterého dodnes mrzí, že se Tančící dům nestal domem plným kultury. *„Přišli Holanďané a chtěli tam mít kanceláře. Zasalutovali jsme a udělali dům plný kanceláří,”* řekl architekt.

V případě Jeseníku chce Milunić zúročit zkušenosti z kultury i historie. Zastaralé Divadlo Petra Bezruče má podle architekta spoustu stavebních závad a nepěkně se na něm podepsaly totalitní přestavby. *„Chci z něj udělat jednoduchý, inteligentní dům, který chci dát do kontextu s okolními budovami,”* prozradil architekt.

Milunić chce divadlo, které je kromě malého zařízení v Javorníku, jediným centrem kultury na Jesenicku, proměnit na multikulturní centrum s dvěma divadelními sály, výstavní plochou, víceúčelovým sálem pro dvě stě lidí s galerií. Zázemí zde má najít i knihovna, která zatím sídlí ve starém domě, kde musí stropy kvůli dřevomorce podpírat trámy. Bude zde i restaurace a vyhlídková věž. *„A připravil jsem si jeden fór. Kdo se bude procházet pro pavlači, tak jeho obraz se bude odrážet na kinetickém billboardu,”* řekl Milunić.

Milunić si na konferenci přivezl s sebou maketu budoucího centra a pustil se do vysvětlování. *„Do divadla není bezbariérový vstup, což je nešťastné. Já chci udělat nový vchod dvorem, který se zastřeší dřevěným krovem a sklem,”* uvedl architekt. Zastřešení dvoru vyřeší problém s tunami sněhu, které každou zimu padají ze šikmé střechy sespádané na dvůr, kde pak tající sníh podmáčí všechny budovy divadla. Pod skleněnou střešou vznikne foyer, kterým se bude vcházet do divadla.

„Nad divadlem bude nahrávací studio a čtyři pokoje pro VIP hosty. Současný vstup do divadla se promění na zasedací místnost a z dnešního baru bude další šatna,” přiblížil změny architekt. Z foyer

se bude vcházet i knihovny. Nad knihovnou má být kavárna se střešní terasou a nad ní rozhledna s výstupem na vyhlídkovou plošinu. Přestavba by měla stát 180 milionů korun. „Z rozpočtu města tuhle akci nezaplatíme,“ uvedl starosta Jeseníku Petr Procházka (ODS), který doufá v evropské dotace.

(Šumperský a Jesenický deník, 5. 10. 2010)

Na Stráži u Březnice možná vyroste rozhledna

Březnice – Kopec Stráž u Březnice lidé rádi a často využívají jako místo odpočinku. Dříve prý tento vrch sloužil vojákům, nyní by tam mohla vyrůst i šestadvacetimetrová rozhledna. (Na snímku je její počítačová animace.)

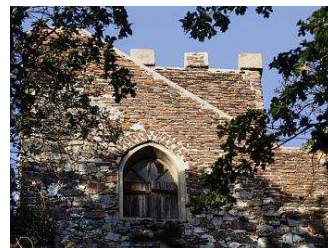
„Právě proto, že Stráž se lidem tolik líbí, sešli jsme se společně se zastupiteli a některými obyvateli města, abychom se poradili. Shodli jsme se na tom, že rozhledna na Stráži by byla pěkná,“ uvedla starostka Březnice Jana Krajmerová. Město má zatím studii, na níž se obyvatelé mohli podívat na úřední desce nebo v Březnických novinách. „Dáme lidem čas, aby mohli vznést připomínky, dotazy a podobně. Pokud nebudou žádné negativní postoje, necháme zpracovat rozpočet. Zatím si nikdo nestěžoval. Ani pokud se jedná o tvar, ani na místo, kde by měla rozhledna stát,“ upřesnila Krajmerová.

Protože výstavba takové rozhledny není rozhodně laciná záležitost, příznivci rozhledny se rozhodli, že by část peněz mohli získat také jiným způsobem. „Pokud vše dobře dopadne, chtěli bychom pro rozhlednu uspořádat například benefiční koncert nebo přímo sbírku a podobnými způsoby spolufinancovat její stavbu,“ dodala starostka Jana Krajmerová.

(Strakonický deník, 28. 9. 2010)

Cibulka bývala letním sídlem s unikátním parkem

Usedlost Cibulka stojící v kopci nad Plzeňskou ulicí v Košířích je jedním z mnoha příkladů staveb, které ani bohatá minulost a vyhlášení kulturní památkou neuchránilo od toho, aby v dnešní době chátraly a byly v dezolátním stavu. Na místě usedlosti stál podle historických záznamů už ve 14. století hospodářský dvůr s přílehlým polem, ovocným sadem a vinicemi. Zhruba o dvě stovky let později se stal majitelem Blažej Cibulka z Veleslavína, jehož jméno dnes usedlost nese.

Období slávy je dávno minulostí

V první polovině 19. století nechal nový majitel přestavět celý areál na své letní dlo. Vznikla tam nejen usedlost, ale také nádherný park s drobnými stavbami, jezírky a také řadou soch, z nichž některé byly dokonce mechanické. Umělou zříceninu hlídal rytíř v brnění, narazit se dalo i na pohyblivého poustevníka nebo ve větru se otáčejícího Číňana z mědi. Stála zde také například kamenná zřícenina s umělou jeskyní nebo třeba Dianin chrám. Krásou parku se mohli kochat i Pražané, protože byl veřejnosti přístupný. Kníže Leopold Leonard Thun-Hohenstein totiž nechal postavit plot jenom kolem usedlosti a soukromých zahrad.

V roce 1822 vznikl v sousedství usedlosti čínský pavilon. Osmiboká stavba nazývaná Čínský mlýn se dodnes vyznačuje točitým schodištěm. Bohužel je podobně jako celá Cibulka ve velmi špatném stavu. Už v roce 1826 bohužel Cibulka vyhořela a už se nikdy nevrátila ke své původní slávě. Za první republiky ji koupilo město Praha, které zde zřídilo byty, sklady a řemeslnické dílny. Po válce se zde skladovaly potraviny a zelenina, což chátrajícím budovám nijak neprospělo. Úpadku nezabránila ani památková ochrana od roku 1964.

Squat a punkové koncerty

Kdo by čekal, že po roce 1989 bude Cibulka opravena, musel být zklamán. V devadesátých letech objekt dokonce určitý čas fungoval jako squat a konaly se zde punkové koncerty. Střecha se už dnes na mnoha místech propadá, zdivo stěn je poškozené a bující vegetace stav ještě zhoršuje.

„Moc nás mrzí stav Cibulky, na který nemůže být Praha 5 pyšná, ale bohužel nemůžeme s jejím stavem nic moc dělat. Usedlost je totiž v soukromých rukou, a byť jsme s majitelem iniciovali jednání, k ničemu viditelnému to zatím nevedlo,“ uvedl zástupce starosty Prahy 5 Michal Šesták (ČSSD). K zlepšení stavu bohužel nepomohlo ani správné řízení vedené s majitelem. Zašlá sláva minulosti Cibulky má však své osobité kouzlo a návštěva přílehlého parku stojí za to.

(Pražský deník, 2. 10. 2010)

V horách vyroste vyhlídkový bod

Zcela novou, téměř 17 metrů vysokou rozhlednu otevřou během října Lesy České republiky na Anenském vrchu v Orlických horách poblíž Říček. Stavba je součástí projektu města Rokytnice v Orlických horách a Euroregionu Glacensis nazvaného Projekt lávek a rozhleden na česko-polském pomezí v Orlických horách.

„Rozhledna by měla přispět k rozvoji cestovního ruchu a do Orlických hor přilákat další milovníky turistiky a přírody. Projekt počítá s výstavbou dalších tří rozhleden v oblasti nejen na českém, ale také na polském území,“ řekl generální ředitel Lesů České republiky Svatopluk Sýkora.

Nynější situace na Anenském vrchu změnu zatím jen připomíná. *„Je to dané špatným počasím, hůře se zaceľovala spojení. Rozhledna tudíž ještě není celá, vybudované jsou základy, pracovalo se i na schodišti. Její otevření bych odhadoval na druhou polovinu října, ale to ještě upřesníme,“* přiblížil mluvčí Lesů České republiky Zbyněk Boublík.

Náklady na stavbu rozhledny dosáhnou téměř jednoho a půl milionu korun. Součástí projektu jsou i další doprovodná zařízení, například odpočinková místa či informační tabule, které budou návštěvníky informovat o historii místa, přírodních poměrech a hospodaření Lesů České republiky.

„Každá nová rozhledna je vždycky dobrá. Ta na Anenském vrchu bude součástí celé příhraniční spolupráce mezi Českem a Polskem. Do projektu snad brzy přibude mostek v Neratově, na polské straně se má vybudovat také jedna rozhledna. Tak by měla vzniknout společná okružní cesta po hřebeni a kopcích,“ uvedl Václav Hovorka, předseda Klubu českých turistů Královéhradeckého kraje.

„Až se lesy vzpamatují, bude z rozhledny vidět do kraje, neboť dosud jsou Orlické hory známe spíš tím, že nikde moc vidět není, snad jedině od Masarykovy chaty. Tam bychom rádi také měli rozhlednu, ale to je otázkou financí. Na Anenském vrchu tedy bude zatím jediná,“ dodal Hovorka.

Oblast Anenského vrchu je oblíbeným cílem mnoha turistů, kterým dosud chybí kvalitní výhled na přilehlé i vzdálenější okolí. Nová ojedinělá rozhledna tento nedostatek turistům vynahradí. Navíc připomene historii místa a obnoví dávnou tradici.

„Již dříve jsme se stavbou souhlasili, protože v minulosti byly plány na víc rozhleden na hřebeni. Sestavili jsme určitá kritéria, která investor splnil. Jednalo se například o umístění mimo rezervace, památky a jiné cenné plochy, aby byla na stávající síti, měla optimální parametry a aby na ní nebyly umístěné žádné antény,“ sdělil David Rešl, vedoucí správy Chráněné krajinné oblasti Orlické hory.

„V budoucnu by mohly přibýt další rozhledny. Tahle je zatím jediná, protože dřevěná stavba na Velké Deštné byla ve špatném stavu, a před týdnem jsem dostal informaci, že byla zrušena. Na Anenském vrchu tedy bude hlavní vyhlídkový bod,“ doplnil Rešl.

Kaple s malou rozhlednou již dříve na vrchu stála, a to až do roku 1937. Obě původní stavby však musely ve 30. letech minulého století, v době krátce před začátkem 2. světové války, ustoupit budování těžkého opevnění, které je pro návštěvníky Orlických hor také velkým lákadlem.

(Rychnovský deník, 29.9. 2010)

Vyhlídková věž na haldě nebude, je moc zarostlá

Ostrava – Vyhlídková věž na haldě Terezii ve Slezské Ostravě v sousedství známější Emy nevznikne. Stavba rozhledny se zasekla na tom, že pro ni turisté nenašli vhodné místo. Stromy na Terezii jsou totiž v prostoru, který by pro stavbu připadal v úvahu, už tak vysoké, že by přes ně nebylo dobře vidět na všechny strany. Halda Ema je přitom čím dál vyhledávanějším místem Ostravanů i návštěvníků města. *„Hledali jsme celé prázdniny řešení, vypadá to ale, že od těchto plánů musíme ustoupit,“* konstatoval Mojmír Nováček z Klubu českých turistů.

Myšlenka na stavbu rozhledny na Terezii vznikla letos na jaře, kdy turisté ve Slezské Ostravě otevírali naučnou stezku. Slavnosti se tehdy účastnili i zástupci města. *„Navrhli nám, že by tam turisté mohli postavit rozhlednu. Byla to vlastně jediná šance, kde by rozhledna mohla být,“* podotkl Nováček.

Město přislíbilo turistům na stavbu i potřebných 390 tisíc korun. Mělo jít o stejnou dřevěnou rozhlednu se stříškou, která vznikla před časem na Landeku. Kromě ní tam měly být postaveny i lavičky a informační panel. Nahoru se mělo lézt po žebříku. *„Vyhlídková plošina je ve výšce pěti metrů nad terénem, a zeleň na Terezii už dosahuje výšky pěti šesti metrů a stále se samozřejmě táhne do výšky. Výhled by tak neplnil očekávání. Nechceme investovat prostředky, když by nebyly účelně využity,“*

vysvětlil Nováček. Stavba jiného typu rozhledny, která by byla vyšší, přitom v této chvíli nepřichází do úvahy. Přislíbené peníze by na ni nestačily.

Ideálním místem pro rozhlednu s překrásným výhledem by byla sousední halda Ema. Z ní je dobrý výhled na Ostravu i okolí už nyní. Na vrcholu Emy ale žádné stavby zatím vznikat nesmějí. „Obvodní báňský úřad nás tam nechce pustit ani se značením stezky, natož s rozhlednou,“ podotkl Nováček.

Některá místa na haldě Ema totiž mohou být potenciálně nebezpečná. A to kvůli plynům, které z puklin na povrchu haldy vycházejí. Pravděpodobnost, že by se někdo nadýchal plynů v takové koncentraci, že by z toho měl zdravotní potíže, sice není velká, odborníci ale chtěli vyloučit možná rizika.

Turisté před časem vytipovali na vrchol Emy novou trasu, která by návštěvníky vedla mimo termicky aktivní území. Na vrcholu pak plánovali vybudovat vyhlídkovou plošinu, ze které by bylo na kouřící místa dobře vidět. K vybudování nové bezpečné značené stezky a vyhlídkové plošiny ale zatím turisté nezískali od obvodního báňského úřadu souhlasné stanovisko. Na haldu Ema tak mohou lidé chodit pouze na vlastní nebezpečí.

(Moravskoslezský deník, 21. 9. 2010)

Z rozhledny na Velké Deštné zbyly špalíky, k bourání se nikdo nehlásí

Místo dřevěné rozhledničky našli o víkendu turisté na vrcholu Velká Deštná v Orlických horách jen hromádku polen. Stavbu ve tvaru většího posedu někdo strhl a rozřezal. Vztyčili ji nadšenci v roce 2003 na pozemcích Jana Kolowrata. Správci jeho majetku, klub turistů ani Horská služba se k bourání nehlásí.

Asi sedmimetrová věž byla už druhou podobnou stavbou na tomto místě. První konstrukci, která přitom poskytovala dobrý kruhový rozhled do širého okolí, postavili v roce 1992 pionýři z Náchoda. O jedenáct let později ale byla jako zchátralá stržena. A podle názoru Václava Hovorky z Klubu českých turistů (KČT) byl špatný technický stav i příčinou současného bourání.

"Nic o tom nevím, ale mohu odhadnout, že skutečně hrozilo nebezpečí zřícení. Pokud si vzpomínám, tak materiál nebyl nijak zvlášť ošetřený proti povětrnostním vlivům, takže životnost v podmínkách na Velké Deštné odhaduji právě tak na sedm až deset let," řekl předseda krajské pobočky KČT.

Správce: Bylo to nebezpečné, ale my neřezali

Dodal, že lidé mohli na špatný technický stav upozorňovat správce kolowratských lesů. Ti se ale k bourání nehlásí.

"My jsme rozhlednu neodstraňovali, s demontáží jsme neměli absolutně nic společného. Myslím, že ji odstranila buď horská služba, nebo Klub českých turistů," řekl MF DNES správce Kolowratského majetku Martin Fojt. Jeho kolega z lesní správy Libor Krček dodal, že rozhledna byla opravdu odstraněna kvůli špatnému technickému stavu a protože ohrožovala bezpečnost turistů. Horská služba prý asistovala.

Josef Hepnar z Horské služby v Deštném ale prohlásil, že konkrétního člověka, který konstrukci strhl, nezná. *"Nebyla to žádná rozhledna, ale myslivecké zařízení, na které by teoreticky neměli turisté vůbec chodit. Poseď se propadl s turisty. Úraz se nestal, ale musel se strhnout. Horská služba tam pomáhala odstraňovat následky,"* řekl MF DNES Hepnar. To spočívalo mimo jiné v odvozu trosek, které jsou na fotografii.

Označit zbouranou stavbu za rozhlednu odmítá také starostka Deštného v Orlických horách Alena Křížová. *"Byl to vyhlídkový bod na pozemku pana Kolowrata. Odstraněn byl kvůli bezpečnosti asi majitelem pozemku. Obec ji neodstraňovala,"* uvedla Křížová.

Na Velké Deštné zatím vyhlídka nebude

V každém případě na Velké Deštné teď vyhlídka není. Podle Kolowratova správce se vlastník pozemků nebrání novým návrhům. *"Ale sami o žádné nové stavbě neuvažujeme,"* konstatoval Martin Fojt. Jan Kolowrat v nedávné minulosti odmítl podpořit projekt rozhledny se železnou konstrukcí, na které by byly také telekomunikační vysílače. *"Chtěli bychom rozhlednu s přírodním charakterem a výhradně z přírodních materiálů,"* říká dnes správce lesů Libor Krček.

(internetový deník iDNES.cz, Hradecký kraj, 21. 9. 2010)

Černá skládka v Dubči se změnila v přírodní park

Dubeč – Nevzhledné místo okolo Říčanského potoka se změnilo v oázu klidu. Nový park otevřel v pondělí.

Bývalo to nevzhledné místo, kam jen málokdo zavítal, a když už, tak určitě ne na příjemnou procházku. Teď se však bývalá černá skládka kolem Říčanského potoka v Dubči proměnila na nový park, který byl v pondělí slavnostně otevřen. Na ploše 2,5 hektarů je vysázeno více než dvacet tisíc metrů čtverečních nové zeleně, vznikl tu zcela nový okrasný rybníček, který je napájený právě Říčanským potokem a v místě je nově také celá řada můstků.

„Dubečský park zcela respektuje původní charakter krajiny. Aby mohl vzniknout, bylo třeba zlikvidovat černou skládku a celkově revitalizovat 26 000 m² rumišť a náletových ploch, které po desetiletí hyzdily tuto okrajovou část Prahy. Výsledek, který dnes můžeme vidět, je podle mě přesně to, co bychom chtěli vytvořit i na jiných místech hlavního města, které se potýkají s podobným problémem,“ řekl při otevření parku náměstek primátora Pavel Klega (ODS).

Vyhlídková věž a amfiteátr

Návštěvníkům Přírodního parku Dubeč usnadní orientaci mezi novými záhony, okrasnými keři a stromy, řada rozcestníků a informačních tabulí. K odpočinku mohou využít parkové lavičky a kruhové vyhlídkové odpočívadlo. Dominantním prvkem je vyhlídková věž, která umožňuje rozhled po jednotlivých částech parku, a stupňovitý amfiteátr.

„Věřím, že pro návštěvníky parku se toto místo stane místem odpočinku a zábavy, například děti určitě zaujme přírodní bludiště s vyhlídkou,“ dodává Ing. Pavel Klega. Park je z největší části bezbariérový a u hlavního vchodu je i parkoviště pro návštěvníky ze vzdálenějších míst.

(Pražský deník, 30. 8. 2010)

Rozhledna na Kosíři: vyroste až příští rok, zatím si kupte schod

Slatinice – Rozhlednu na Velkém Kosíři začnou stavbaři budovat nejspíš příští rok. Projekt originální kamenné stavby o výšce devětatřiceti metrů čeká nejen na stavební povolení, ale i finance. Hlavní díl peněz má poskytnout Evropská unie, část uhradí firmy a veřejnost. Ať už půjde o příspěvky do pokladniček či zakoupení schodů rozhledny.

„Teď mám zrovna na stole žádost o zakoupení jednoho ze schodů. Má jít o překvapení k narozeninám, víc tedy prozradit nemohu,“ usmál se Jaromír Crha, starosta Slatinek, v jejichž katastru má vysoká stavba vyrůst.

Šéfka mikroregionu Kosířsko a těšetická starostka Hana Rozsypalová doplnila: „Schod si zatím nikdo nekoupil, některé jsou však už zamluvené.“ Na oficiálních webových stránkách kosířské rozhledny je uvedeno, že první a poslední schod, tedy stupně číslo jedna a dvě stě jedna, lze koupit za padesát tisíc korun, každý desátý schod, celkem jde o dvacet schodů, za dvacet tisíc korun, ostatní jednotlivé schody přijdou na deset tisíc korun. Starostka připomíná, že lidé mohou na stavbu vyhlídky přispět i penězi, které vhodí do pokladniček umístěných na radnicích všech obcí mikroregionu Kosířsko. *„Třeba v Drahanovicích se daří finance sbírat v rámci tam pořádaných akcí,“* poznamenala.

Rozhledna vznikne na skále

Kosířská rozhledna bude stát na skále. Zjistili to odborníci, kteří tam prováděli průzkum. *„Domnívali jsme se, že pod stavbou bude hlína. Statici ale konstatovali, že podloží tvoří skála,“* potvrdil starosta Slatinek Jaromír Crha s tím, tvrdé podloží je pro výstavbu technologicky vhodnější.

Kamenná rozhledna bude na 422 metrů vysokém Kosíři stát na stejném místě jako bývalá vyhlídka. Tu členové místního turistického spolku slavnostně otevřeli v roce 1927. Šlo o jednoduchou dřevěnou konstrukci a o výšce šestadvaceti metrů. V roce 1939 museli stavbu kvůli jejímu špatnému stavu strhnout.

Část veřejnosti horuje pro to, aby na vrcholu Velkého Kosíře stála opět dřevěná rozhledna. Jiní obhajují návrh kamenné vyhlídky navržené brněnským architektem Svatoplukem Sládečkem. Jeho ateliér už projektoval rozhlednu v Chříbech a Bílých Karpatech.

Novostavba je ztvárněna jako komolý kužel posazený na nízkém soklu zakončený lehkou prstencovitou stříškou. Do podstavu kužele stavbaři umístí základní zázemí nutné pro provoz budovy. Po točité rampě vystoupáme k patě rozhledny, k jejímu vstupu. Dvojitá horizontální konstrukce ukrývá převýšený prostor tvořený železobetonovým jádrem a štěrbinu vzniklou přiložením kamenného pláště.

Na vnitřní část rozhledny se budou moci návštěvníci dívat z balkonů posazených v různých výškách. Štěrbinou stoupá železobetonové schodiště vzhůru po šroubovici až na plošinu vyhlídky ve výšce 32 metrů – to je úroveň těsně převyšující okolní stromový porost. Stavba bude bez elektroinstalace a napojení na rozvod vody. Odpad sociálního zařízení bude sveden do jímky nedaleko místa stavby.

(Prostějovský deník, 2. 9. 2010)

POHLEDY K SOUSEDŮM

Rozhledna na Breitebergu

Ze saských rozhleden je dnes představovaná rozhledna poněkud opomíjená, zato však dobře dostupná a stojící nedaleko od hranice. **Vrchol Breiteberg (510 m n.m.)** leží předsunut před vlastním masivem Lužických, resp. Žitavských hor **poblíž obce Hainewalde**, kde se nachází i stejnojmenná zastávka ležící na železniční trati Zittau – Varnsdorf. Pohodlně se sem tedy dá dojet nejen autem (parkoviště je jen několik set metrů pod vrcholem), ale i přímým vlakem z Čech (Liberce či Varnsdorfu).

Třináct metrů vysoká věž je kamenná se zajímavou skleněnou střešní nástavbou, vzniklou při rekonstrukci v roce 2003 (samotná věž byla postavena v roce 1936). Z věže se nabízí pohled nejen na blízké Lužické a Žitavské hory (Zittauer Gebirge) a okolní lužickou vrchovinu rovněž pokrytou vrcholy s rozhlednami, ale i dále na Liberecko na Jizerské hory či Ještědský hřeben, za dobré viditelnosti pak ještě dále na západní partii Krkonoš. **Otevřeno je celoročně kromě pondělí a úterý**, vždy od 11 hodin do večera. Klíč se půjčuje ve vrcholové restauraci, kde je současně možnost příjemného občerstvení. Vstupné je 1 EUR.

Výlet do této oblasti je možné spojit s návštěvou a procházkou v Žitavských horách (romantické skalní vyhlídky, např. Scharfenstein či Nonnenfelsen), nebo třeba s jízdou parním úzkorozchodným vlakem z Zittau do Oybinu či Jonsdorfu (ze druhého jmenovaného nádraží to na Breiteberg není více než 8 km chůze).

(text a snímky: Aleš)

TIPY NA VÝLET

Věž, kterou vám dnes představím, patří do kategorie **hradních vyhlídkových věží**. Je tomu tak proto, že do věže původního hradu ze 13. století, který je nejvýše položeným českým hradem (dnes je ovšem již zříceninou), bylo před několika lety vystavěno dřevěné schodiště. Přesněji řečeno, ta schodiště jsou dokonce dvě: jedno výstupové, druhé sestupové.

Především se však jedná o vynikající rozhledové místo. A nejen to – imponuje i díky své odlehlosti a zasazení do přírodního prostředí. Dodám-li, že se pravděpodobně jedná o nejlepší vyhlídku na vodní plochu u nás, jistě již mnozí poznáváte. Ano, je to **Vítkův hrádek (Vítkův kámen)**.

Zříceninu hradu Vítkův kámen (1035 m) najdeme v obci Svatý Tomáš nad Přední Výtoní. Do obce lze dojet automobilem, romantičtější cesta je však přes přívoz Frymburk - Frýdava, příp. zaparkovat v Přední Výtoni a využít novou asfaltovou cestu a následně žlutou TZT (asi 6 km), příp. červenou TZT z Přední Výtoně na Vítkův kámen (asi 8 km); tato cesta je delší, zato však velmi poetická.

Hradní věž je otevřena celoročně, mimo sezónu o víkendech 10-16 hod. Pokud by bylo (zejména za nepříznivého počasí) zavřeno, nezoufejte, pod hradem je vývěska s telefonním číslem na pana Zvonaře ze Sv. Tomáše, který půjčuje klíče. Je-li otevřeno, funguje v hradních prostorách vynikající občerstvení (točené pivo, točená kofola, káva, tatranky). Jedinou nevýhodou je absence žlutého pohledu, což je u takto kvalitní vyhlídky málo vídané. Kromě Lipenské vodní nádrže můžete pozorovat jihočeskou část Šumavy (Sternstein, Smrčina, Bobík, Boubín,

Třístoličník), Blanský leť s dominantní Kletí, Novohradské hory a za jasného počasí mohutná pásma Alp (Dachstein, Gr. Priel, Grossglockner), vyplňující prakticky celý horizont.

(text a snímky: Martin)

POZNÁTE JI?

Zajímavou stavbu z č. 14 (autorkou hádanky byla Helena) nepoznal tentokrát vůbec nikdo! Věž domova s pečovatelskou službou v Bystřici v okrese Frýdek-Místek byla koncipována jako vyhlídková. Není sice veřejnosti běžně přístupná, ale v případě zájmu by se mohla stát dalším objektem návštěvy KPR, co říkáte?

Nová hádanka, kterou zaslal Ziky, je „nezpochybnitelnou“ rozhlednou, jež ve své kategorii (příhraniční rozhledny v těsné blízkosti státní hranice) patří k těm nejméně známým. Nenajdeme ji na vrcholu, spíše v mírně vyvýšeném terénu. Kde byste ji hledali?

ROZHLEDNÁŘ – zpravodaj Klubu přátel rozhleden, IČ 26572681, Borkovského 1761, 252 63 Roztoky. Redakční e-mail (příspěvky, soutěž, tipy na hádanky a jiné náměty ...) Rozhlednar@centrum.cz. Odpovědný redaktor: Ing. Martin Špád, tel. 739 601 100, MartinSpadXseznam.cz. Pravidelní přispěvatelé: Mgr. Pavel Gejdoš (monitoring tisku, jižní Morava), Ing. Aleš Svoboda (kronika akcí, příhraničí), Dana Voříšková (střední Čechy), Karel Punčochář (severní Čechy), Ing. Helena Holubářová. Časopis je distribuován zdarma všem členům KPR.